

- **Tema:**

En aquest llibre jo considero que el tema que tracta és l'avarícia i maldat a la que pot arribar el ésser humà en determinades circumstàncies.

- **L'argument i trama:**

L'argument i la trama en aquest cas coincideixen, els fets succeeixen de manera coherent i apareixen ordenats cronològicament.

Es narra l'arribada d'un home, l'Oleguer, a Pratbell. S'instal·la al seu magatzem de gra, a la rebotiga, una habitació estreta i fosca situada al fons de la nau només il·luminada per un esquifit i romàntic celobert. Allà viu i porta el seu negoci. Del magatzem només surt per anar a veure als seus únics amics, el notari Magí Xirinac i la dona d'aquest la Tuies. Aquest tres personatges tenen un punt en comú la cobdícia, l'Oleguer: els diners, el matrimoni també, però en especial prefereixen la propietat.

El nostre protagonista és una persona molt treballadora i estalviadora, només menja farinetes i gasta el menys possible, cosa que li permet en poc temps acumular molts diners. Això per als veïns del poble no passa inadvertit per aquesta raó el comencen a anomenar escanyapobres.

Arribat aquest punt l'avar es veu amenaçat i fuig cap a la Coma, un mas de la seva propietat per fer de pagès, al que viu una família de pagesos i un pagès: l'Eloi. La convivència amb els pagesos és bona però afers o malentesos la Cileta, filla d'en Pere cap de família, i la venta del Moreno, el cavall de la masia, per part de l'Oleguer per treure'n diners fa que una vegada més hagin problemes i hagi d'anar-se'n. No sabent on anar recorre al seu amic Magí, el notari li comenta si li voldria llogar el castell, l'acabava d'adquirir, abans pertanyia a don Guillem però a aquest problemes amb el joc li havien forçat a despendre-se'n. Després de discutir sobre el preu del lloguer li arrenda.

Passa el temps i degut a l'esforç econòmic fet pel notari per fer-se amb el castell li va passant factura, la Tuies constantment li tirava a la cara, això dia rere dia va desencadenar la seva expiació.

Amb la mort d'en Magí la Tuies es comença a veure rodejada de deutes i problemes, a més vendre el castell li resulta impossible, la vida de l'escanyapobres dins a creat remors de fantasmes, ja que ningú sap que hi viu allà, i no surten compradors.

Tots aquests problemes desencadenen, al cap de set mesos, en núpcies entre l'Oleguer i la Tuies. Se'n van a viure al castell i contracten una minyona, la Coixeta, una captaire òrfena de solemnitat. Allà alliberen la seva passió pels diners: posen els diners al damunt del llit i els compten, els amaguen a diferents llocs per al següent dia anar a comptar-los...

Els pagesos de la Coma degut a problemes econòmics se'n van i l'escanyapobres, que no troba comprador per aquesta, es veu forçat a conrear-la ja que d'aquesta manera, com a mínim, tenen menys despeses. Durant el camí de tornada de la Coma al castell el veu l'Eloi, aquest li jura venjança tant aviat com l'enxampi.

Un dia arriben al poble tres senyors, van en busca d'accionistes i treballadors per a muntar una mina. Setmanes després tot es posa en funcionament però el cap de l'empresa desapareix amb els diners dels accionistes això provoca l'aturada d'aquesta, en no aparèixer els diners es tanca i els treballadors es queden amb el material del qual se'n pot treure profit. L'Eloi que ara treballava a la mina es veu a l'atur.

Un dia l'Oleguer no torna de la Coma, la Tuies tem que li hagi robat i hagi fugit però no és així. Al següent dia la Coixeta troba un paper on l'Oleguer demana diners per als seus segrestadors ja que si no el mataran, la

Tuies no accedeix ja que en diverses conversacions que havien tingut temps enrere amb el seu marit li prohibia que donés diners a segrestadors, ja s'ho faria ell per sortir-se'n. A l'endemà una altra nota però la senyora no canvia la seva postura. El temps passa i l'Oleguer no apareix.

Vuit mesos després enginyers tornen a Pratbell per mirar d'obrir la mina de nou, caminant per les galeries es troben un esquelet humà, un dels enginyers el reconeix: era l'escanyapobres.

L'Eloi havia segrestat l'Oleguer i l'havia maltractat fins matar-lo en no rebre els diners que demanava.

- **L'estructura:**

- L'estructura externa:

L'obra està distribuïda en dos parts: la primera es un estudi, fet per Alan Yates, que analitza l'obra des de diferents punts de vista; la segona es l'escrit de Narcís Oller que està distribuït en onze capítols numerats amb nombres romans.

- ◊ L'estructura interna:

El relat està distribuït mitjançant el sistema clàssic de plantejament, nus i desenllaç. Es tracta d'un plantejament directe ja que al principi de l'obra ens situa històricament i geogràficament, ens trobem als cinquanta del segle passat al nord de Catalunya, a una població anomenada Pratbell a la que arriba l'Oleguer, allà munta el seu magatzem de gra. Els seus costums i la seva manera de ser desencadenen que si li comenci a anomenar escanyapobres (del tema I al III).

El nus arriba, literàriament parlant, quan l'avar espantat fuig a viure a la Coma on viu amb la família de camperols on practica vida de pagès. Jo considero que el nus arriba fins al casament de l'escanyapobres amb la Tuies, ja que després d'això ve el desenllaç de tota la part anterior (del tema III al VII).

Desenllaç, com ja he comentat, el considero a partir del casament, tot el que succeeix ve donat per tot l'ocorregut durant les parts anteriors: la família d'en Pere de les Borges i l'Eloi, pagesos, deixen la Coma perquè l'Oleguer no els pagava; la unió de l'escanyapobres amb la Tuies és el desenllaç de la seva passió pels diners; la mort del protagonista es deguda a la venjança de l'Eloi pels problemes abans ocorreguts... (del tema VII fins l'XI)

- ◊ Tipus d'estructura:

Considero que aquest llibre es basa en la estructura anomenada d'acció lineal, els fets van ocorrent cronològicament sense salts en el temps que trenquin l'harmonia, no hi ha anacronies ni salts en el temps, ja que com he comentat a l'anterior punt, el dos, la trama i l'argument coincideixen. Aquest tipus d'estructura et permet situar els esdeveniments en el temps.

- **El narrador i el punt de vista:**

- ◆ Punt de vista extern al relat:

El narrador és omniscient absolut es veu en que: ho sap tot i ho narra en tercera persona.

VG. Era altot i ossut, però magre i capetit. Com a bon moreu, tenia negres els cabells, sempre arranats, i eren també negres nines les dels seus ulls, fredes i escorcolladores mentre escoltava, guspirejants o dolces quan la seva paraula ho requeria..

- Punt de vista intern al relat:

Narra l'obra com a testimoni, no apareix com a personatge de la novel·la en cap moment.

· Punt de vista mòbil:

En aquest llibre no es pot analitzar aquest terme ja que no apareix. El narrador sempre és extern, ho sap tot però no hi participa.

♦ **Els personatges:**

◊ Els personatges i la vida real:

Són personatges de la realitat abstracta. Provenen de conceptualitzacions, sense basar-se en cap realitat: són fills directes de valors conceptuals, elaborades a partir del pensament.

Són personatges simbòlics ja que, per exemple, l'Oleguer i la Tuies són el prototip d'avarícia; la família pagesa coincideix amb la idea de treballadors; l'Eloi és la representació de la força sense seny...

• Caracterització dels personatges:

Els personatges més importants d'aquesta obra venen donats per una caracterització directa, a més donen les dades en bloc.

L'Oleguer: és el personatge principal, és altot i ossut, però magre i capet. Té els cabells negres, sempre arranats, i també negres les nines dels seus ulls, fredes i escorcolladores mentre escoltava, guspirejants o dolces quan la seva paraula ho requeria. Gairebé barbamec (que no té pel a la cara), té gruixudes celles i un nas llarg i cantellut. És una persona molt treballadora i estalviadora, però avara a la vegada.

Tuies: també és avara, té una caracterització semblant a la de l'Oleguer, és una gran estalviadora, qualitat que valoren tant el seu primer marit com l'últim. És ama de casa cosa que explica que sigui neta i ordenada.

Magí Xirinac: és el notari amic de l'escanyapobres i marit de la Tuies. És un personatge influenciat per la seva dona, com a conseqüència resulta l'últim del tercet avar. És un home amb ulleres, blaves, i bigoti de serrell, ja d'una edat considerable. És una peça bastant important de l'obra, la seva mort desencadena tota una sèrie de successos.

Eloi: jo el considero l'antagonista de la història. És un noi fort i geperut fet per a treballar, que té poc seny. Les circumstàncies el perjudiquen i sempre troba l'Oleguer pare de tots els mals. Al llibre hi diu que és tan geperut físicament com moralment.

• Tipologia dels personatges:

Els personatges són plans o dissenyats. Estan muntats al voltant d'una sola idea. Tots els personatges de l'obra giren al voltant de l'avarícia, lògic ja que es tracta del tema sobre el que es basa l'escrit.

• Funcions dels personatges:

Protagonista: l'Oleguer.

Antagonista: l'Eloi.

L'objecte: la Tuies.

El destinador: en Magí Xirinac.

L'adjuvant: Pere de les Borges, la seva dona, la cunyada, els dos mossos i el vailet; la Coixeta.

Col·lectiu: el noi que crida: escanyapobres!!.

Altres: l'escrivent, Mister Groc, Vives.

◊ **El temps:**

Aquesta obra està situada a l'any cinquanta de la passada centúria, encara que avarca uns divuit o vint anys. Durant aquest període es donen diversos factors econòmics i socials com: l'esfondrament de l'antic règim, la transformació agrària i la Revolució Industrial, despoblació i crisi del camp, o la creació de la classe treballadora.

En quant al temps narratiu és molt lent degut als diàlegs i les descripcions, com a resultat d'aquest tempo lent apareix el text escrit amb pretèrits imperfectes.

◊ **L'espai:**

El lloc on es desenvolupa la història, Pratbell, és un poble imaginari situat al nord de Catalunya tocant Aragó, es tracta d'un poble de camperols on acaba d'arribar el tren, això comporta que la gent i els negocis vagin cap a Barcelona, cosa que fa que Pratbell quedi una mica endarrerit.

L'àmbit social del poble en general és baix, tret del matrimoni i de l'Oleguer.

- Tipologia:

Els espais que apareixen són: rurals, com la Coma, versemblants, com tot el poble en si, i reflexos, com ho podria ser el magatzem.

- Descripció dels espais:

Es fa una descripció objectiva o sigui tal com és, amb voluntat de reproduir-lo i prou.

VG. S'esqueia la Coma a sol ponent, dins d'una fondalada tranquil·la i apacible, encara que un xic tristota pel to negrós que donava als vessants l'espès alzinar que els coronava. Pel galze del vessant corria una riera sense nom que regava l'horta de la hisenda i alguns pollancre d'extremada alçada..

◊ **Tècnica i estil:**

La tècnica utilitzada en aquest llibre, des del meu punt de vista, es mixta, doncs apareixen moltes descripcions però també molts diàlegs, per aquesta raó opino que s'ha utilitzat una tècnica mixta: narració, descripció i diàleg.

Trobo que fa servir un registre estàndard, encara que utilitza alguna paraula d'un registre superior, en general. Fa servir molts castellanismes durant tota la novel·la, suposo que deu ser per la proximitat del poble amb Aragó.

◊ **Opinió personal:**

He llegit dos cops el llibre, la primera vegada va ser només manar el treball i l'última aquests darrers dies. Principalment el llibre no hem va agradar gaire, suposo que per

la quantitat de barbarismes, que encara que fets aposta són barbarismes, i la quantitat de detalls en quant a les descripcions. La segona vegada m'ha agradat més, doncs amb les paraules ja enteses la lectura ha estat més dinàmica i agradable.

L'obra es original degut al tema que tracta, cosa que la fa bastant interessant. En general m'ha agradat tota però el final es el millor, el morbo d'arribar al desenllaç del què passarà amb l'Oleguer és molt gran, encara que en veure el final em vaig sorprendre, no esperava la seva mort.

Com a conclusió: ha estat un llibre interessant però amb massa detalls, encara que suposo que això es bo per un llibre.

5/07/04

-9-